

Безпека людини під час роботи з електричними приладами і пристроями.

Мета уроку: повторити правила техніки безпеки під час роботи з електричними приладами і пристроями, безпека під час грози; розвивати спостережливість, увагу; виховувати бажання берегти своє здоров'я і життя.

І. Безпека людини під час роботи з електричними приладами та пристроями

Кожен день ти користуєшся електричними приладами, але потрібно знати, що вони криють у собі небезпеку. Так, дія електричного струму на людину може призводити до електричних травм та пошкоджень:

- таких як скорочення м'язів, що супроводжується сильним болем, втратою свідомості;

- порушенням роботи серця чи дихання (або обох цих порушень разом).

Іноді трапляються нещасні випадки від дії електричного струму, які приводять до смерті людини

Щоб уникнути багатьох неприємностей, тобі достатньо завжди пам'ятати та дотримуватись правил поведження з електричними приладами: Так

- Електронагрівальні прилади, такі як електрочайник, електросамовар, електропраска, електрокамін та інші, потрібно включати в електромережу справними.
- Якщо ти дивишся телевизор, а екран погас або почав миготіти, ні в якому разі не можна по ньому стукати. Він може загорітися або навіть вибухнути. Його треба негайно вимкнути. Якщо щось потрапило до телевизора, радіоприймача та інших електроприладів, які працюють, треба в першу чергу їх вимкнути. Ні в якому разі не можна лізти туди олівцем чи іншим предметом, коли електроприлад увімкнений.
- Переважна кількість побутових електроприладів є переносними, і при цьому часто виникає пошкодження їх ізоляції. Також буває, що електричний дріт обірвався чи оголився. У таких випадках ні в якому разі не торкайся оголених місць, бо це може призвести до травми.
- Не залишайте без нагляду увімкненими в розетку електроприлади.
- Забороняється тягнути за електричний шнур руками, тому що він може обірватися і вразити електричним струмом.
- Не можна заповнювати водою ввімкнені в електромережу чайники, кавоварки, каструлі.
- Не торкайся мокрими руками та не витирай вологою ганчіркою електричні кабелі, штепсельні розетки, вимикачі, інші електроприлади, ввімкнені в електромережу
- Не можна підвішувати речі на кабелі.
- Не можна бавитись із штепсельними розетками – це загрожує твоєму життю.
- Коли ідеш з дому – всі електроприлади мають бути вимкнені.

Використання електричних приладів не за призначенням або невміле користування ними, може призвести до пожежі! Але якщо вже так сталося, що електричне обладнання загорілося, то перш за все потрібно:

вимкнути електрорубильник. (А ти знаєш, де знаходиться електрорубильник твого помешкання?

- Якщо ні, тоді негайно попроси своїх батьків показати тобі його і навчити, як ним користуватися!)

-Якщо знеструмити електромережу неможливо, то слід пам'ятати

-не можна застосовувати для гасіння воду та пінні вогнегасники, можна лише порошкові;

-терміново телефонуй за номером 101 і викликай пожежників на допомогу.

-Якщо електроприлад зайнявся, спробуй діяти за такою схемою:

-обмотай руку сухою ганчіркою, висмикни вилку з розетки;

-накрій палаючий предмет ковдрою;

-повідом дорослих про пожежу.

ЗВІЛЬНЕННЯ ПОТЕРПІЛОГО ВІД ДІЇ ЕЛЕКТРИЧНОГО СТРУМУ

Людину, яка потрапила під напругу, необхідно негайно звільнити від дії електричного струму, тому що від тривалості його дії на організм людини залежить тяжкість електротравми. Своєчасна допомога може врятувати життя потерпілому!

Потерпілого від дії електричного струму можна звільнити шляхом відключення від електромережі за допомогою найближчого автоматичного вимикача (рубильника) або шляхом викручування запобіжників на щитку.

Способи відключення від електромережі

Автоматичний вимикач

Витягнути вилку

Викрутити запобіжник

При наданні допомоги потерпілому будьте дуже обережні. Не торкайтеся оголеного проводу, щоб не потрапити під напругу.

ПАМ'ЯТАЙТЕ!

Якщо людина потрапила під електричну напругу, необхідно:

Ні в якому разі не можна гасити водою палаючі електроприлади, які перебувають під напругою!

ЗАСТЕРЕЖНІ ЗНАКИ І ПЛАКАТИ

попереджають про небезпеку наближення до струмовідних частин, які перебувають під напругою

Під час прогулянки ЗАБОРОНЯЄТЬСЯ:

- підходити до оголених дротів і чіпати їх руками,
- розводити багаття,
- запускати повітряних зміїв під лініями електропередач;
- гратись поблизу підстанцій.
- Якщо не забувати ці прості правила, то можна уникнути багатьох неприємностей.
- Пам'ятай, несправності в електромережі й електричних приладах може усунути лише спеціаліст-електрик!

Запам'ятай

*Будьте обережні
ненаближайтесь до
обірваних електропроводів*

необхідно повідомити у диспетчерську негайно попередити всіх про небезпеку та терміново подзвонити у службу району електричних мереж або у місцеві органи влади чи МНС за номером 101.

„Закарпатобленерго” ПОПЕРЕДЖАЄ !

Повітряні та кабельні лінії електропередачі є об'єктами підвищеної небезпеки. Через різноманітні пошкодження проводи ліній можуть обриватися або провисати. В разі дотику або навіть наближенню на небезпечну відстань до проводу, який звисає з опори, лежить на землі або на гілках дерев людина може бути вражена електричним струмом

• Щоб уникнути нещасного випадку:

- 1. Якщо Ви бачите обірваний електропровід, слід негайно виставити охорону біля місця обриву для запобігання наближенню до проводу людей або худоби. Повідомити про обрив у район електромереж.
- 2. Необхідно знати, що смертельно небезпечно не лише доторкатись, але й підходити ближче ніж на 8 метрів до обірваного проводу, який лежить на землі, на гіллях дерев або звисає з опори.
- 3. Якщо Ви потрапили у зону ближче 8 метрів від місця дотику обірваного проводу до землі то необхідно пам'ятати про небезпеку напруги кроку – напруги між двома точками землі розташованими на відстані кроку одна від одної та зумовленої розтіканням струму замикання на землю у разі одночасного доторкання до них ногами людини.
- 4. Щоб уберегти себе, виходити з небезпечної зони від обірваного проводу слід дуже обережно: пересуваючи ступні ніг по землі й не відриваючи їх одну від одної. Не можна бігти, робити широкі кроки або відривати ноги від землі.

Що слід робити, якщо людина потрапила у грозу?

- Ви знаєте, що прикладом грандіозного іскрового розряду в природі є блискавка. У результаті наукових досліджень було встановлено, що під час грози відбувається перерозподіл зарядів у грозовій хмарі, у результаті різні частини хмари заряджаються зарядами протилежних знаків.
- Напруга між двома хмарами, зверненими одна до одної різнойменно зарядженими частинами, та напруга між хмарою і Землею сягають кількох сотень мільйонів вольтів.
- Від ударної йонізації та йонізації випромінюванням, яке супроводжує розряд, в електричному полі між хмарами з'являються лавини вільних йонів та електронів, тобто виникає короточасний самостійний газовий розряд блискавка. Сила струму в каналі блискавки сягає сотень тисяч амперів.
- Бережемося від удару блискавки
Підраховано, що в атмосфері земної кулі щосекунди проскакує близько 100 блискавок, а кожна двадцята з них ударяє в землю, завдаючи чималої шкоди.
- Удар блискавки може викликати лісові пожежі, вивести з ладу лінії електропередач і навіть призвести до загибелі людей.
- Щоб не стати жертвою удару блискавки, слід пам'ятати, що блискавка частіше вдаряє у відносно високі предмети, тому слід дотримуватися таких правил.
  - Опинившись під час грози у полі, не можна бігти ним,— навпаки, потрібно лягти, щоб не підноситися над місцевістю.
  - » Під час грози у лісі не можна ховатися під високими деревами, а в полі — під поодиноким деревом, копицею сіна тощо, навіть якщо вони здаються дуже надійними прихистками.
  - Під час грози не можна купатись у відкритих водоймах, а перебуваючи високо в горах, краще ховатися в печері або під глибоким уступом.
  - Під час грози не можна запускати повітряного змія: мокра мотузка стає провідником електрики й блискавка може вдарити в змія. При цьому заряди пройдуть через руку й тіло людини в землю. До речі, саме так під час експерименту загинув друг і колега М. В. Ломоносова російський учений Г. Ріхман.